

1. a) Vypište z každé věty přísudek. Pokud narazíte na souvětí, vypište přísudek z každé věty v souvětí.

b) Přísudky určete blíže podle jejich stavby.

Zamysleli jste se už někdy nad touto otázkou: proč se u nás objevuje v názvech vsí a samot tolik Ostrovů? V naší zemi přece nemáme moře. A přesto jen v Čechách napočítáme alespoň 27 míst se slovem „ostrov“ v jejich názvu. Kolem mnoha těchto lokalit jsme dříve mohli najít řeku nebo potok. To poznáme i dnes. Mezi těmito městy a vesnice bychom však našli i takové Ostrovy, kde žádná řeka nebo potok netečou. Jak v těchto případech budeme vysvětlovat vznik místního jména?

Slovo „ostrov“ nejdříve původně pojmenovává kus země obtékané vodou nebo potokem – tedy tekoucí vodou. O tom se dočteme např. ve slovnících z 15. století. Staří Slované totiž původně nesídlili nikde na mořském břehu. Dříve než ostrovy mořské tedy určitě poznali ostrovy říční a ostrovy v mokřiskách nebo bažinách. A v písemných památkách z 15. a 16. století pak slovo „ostrov“ označuje i prostory suchozemské obklopené močály. A na zemi v takovém vlhkém prostředí pak dobře rostou stromy a křoviny. A tak jsme název ostrov přenesli i na lesní porosty obklopené loukami či bažinami.

Ve Zdíkově před mnoha lety najal si jednou bohatý sedlák z Branišova sekáče. *Ti mu měli posekat louku. Toho roku vydařil se o senách pěkný čas. Na nebi se po celé dny ani mráček neukázal. Ze sekáčů se pot jen řinul. Ve vsi začal klinkat zvonek na poledne. Sekáči se nemohli dočkat staré selky s obědem. Konečně ji uviděli na svahu. Ale kráčela hodně pomalu. Sekáči se zlostí udržet nemohli. Jeden z nich zvolal: „My jsme tu tak hladoví a žízniví, a ona se takhle loudá. Bodejž jsi, babo, zkameněla!“ Najednou se před nimi mihl blesk. Všichni byli jako omámení. Selku už nikdo neviděl. Místo ní na kopci byl veliký kámen. Byla to zkamenělá selka.* Vše o té události se rozneslo po okolí. A od té doby říkali lidé kamenu Baba.

2. a) Doplňte následující úsloví a přísloví.

b) Dokážete v doplněných větách najít přísudek?

Můj dům

Jaká práce

Zadarmo ani kuře

Veselá mysl

Náš zákazník.....

My o vlku.....

3. a) Doplňte určité slovesné tvary do následujících vět

b) Pak rozhodněte, která slova ve větě tvoří přísudek.

Jak bychom to vědět?

Kéž by už pršet!

Jirka ten rybník přeplavat, protože ještě dobře plavat

..... jim zatelefonovat?

V posluchárně v 1. poschodí se ještě svítí. Pavle, tam pozhasínat světla.

Do příště se vypočítat příklady na straně 25.

Noc před operací již vůbec nic pít.

..... jít rychleji, abychom nezmeškali vlak.

Co myslíte, ten kus sněhu spadnout ze střechy?

Kdy na tom pracovat?

Co se stát horšího?

U silnice stát a počkejte na mě.